



Δήμος Πειραιά

GREECE

Municipality
of
Piraeus

«Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΡΙΣΗΣ»

Δρ. Ευγενία Σουμάκη

Παιδοψυχίατρος – Ψυχαναλύτρια

Μέλος Δ.Σ. Ελληνικής Ψυχιατρικής Εταιρείας

Επιστημονικά Υπεύθυνη Μονάδας Διάγνωσης και Θεραπείας Παιδιού «Σπ. Δοξιάδη»

Επόπτρια Κέντρου Νευροεξελικτικής Αγωγής Παιδιού

«Ο ΘΕΣΜΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΟ ΚΡΙΣΗΣ»

- Τα διάφορα ιστορικά γεγονότα έχουν επηρεάσει τις κοινωνικές αλλαγές, τους κοινωνικούς θεσμούς, την οργάνωση της κοινωνίας, τους θεσμούς μέσα στη κοινότητα και τη μορφή της ελληνικής οικογένειας.

ΟΡΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

- Η οικογένεια αποτελεί μία κοινωνική ομάδα, της οποίας τα μέλη κατοικούν στον ίδιο χώρο, έχουν οικονομική συνεργασία και επιδιώκουν την αναπαραγωγή.
- Η οικογένεια είναι μία σχετικά μικρή ομάδα συγγενών ή προσώπων με συγγενική σχέση που συγκατοικούν, η οποία αποτελείται από ένα τουλάχιστον ενήλικο άτομο και ένα εξαρτώμενο ανήλικο άτομο. Η ομάδα αυτή έχει ως κοινωνική αποστολή της την αναπαραγωγή, την κοινωνικοποίηση και ανατροφή των παιδιών, την αγάπη και την συντροφιά μεταξύ των μελών, τον έλεγχο των ερωτικών σχέσεων και την οικονομική συνεργασία

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Η **Δομή** ορίζεται ως ο αριθμός των μελών, καθώς και η σύνθεση των ρόλων και των θέσεων των μελών της.

Η **Λειτουργία** ορίζεται ως το σύνολο των τρόπων με τους οποίους η οικογένεια ικανοποιεί τις φυσικές και ψυχολογικές ανάγκες των μελών, ώστε να εξασφαλίζει τη βιολογική και την ψυχολογική και κοινωνική επιβίωσή της.



ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΣΧΗΜΑΤΑ

- Πυρηνική ή Συζυγική
- Εκτεταμένη
- Πολυγαμική
- Μονογονεϊκή
- Άλλες μορφές
- Πατριαρχική
- Μητριαρχική

ΠΡΟΣΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΜΟΝΤΕΛΟ

1) ΟΙΚΟΛΟΓΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ : Φυσικό Περιβάλλον

2) ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ - ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

- Το κοινωνικό-πολιτιστικό πλαίσιο αναφέρεται στην οικονομική οργάνωση της κοινωνίας (αλιευτική, αγροτική, συλλεκτική, θηρευτική, βιομηχανική) και στους θεσμούς της κοινωνίας (το πολιτικό σύστημα με το νομικό καθεστώς, το εκπαιδευτικό σύστημα, τη θρησκεία και, επίσης, τα μέσα επικοινωνίας, π.χ. τη γλώσσα, την τηλεόραση, τα γραπτά λόγια).
- Οι δεσμοί με άτομα και ομάδες στη μικρή κοινότητα αναφέρονται στην ποσότητα και την ποιότητα των σχέσεων με ομάδες και πρόσωπα στη μικρή κοινότητα, όπως οικογένεια, συγγενείς, γείτονες, δάσκαλοι.
- Οικογένεια
- Άτομο (με τις ψυχολογικές του ιδιότητες π.χ., εαυτός, στάσεις, αξίες, προσωπικότητα, γνωστικές διεργασίες, κ.α.)

ΑΛΛΑΓΕΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ

- Οικογενειακές Αξίες
- Οικογενειακά Δίκτυα
- Πόσο κοντά μένουν οι Οικογένειες από τους Συγγενείς
- Επισκέψεις σε συγγενείς
- Τηλεφωνική Επικοινωνία με συγγενείς

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΓΙΑ ΤΑ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

Μεταφορά του Σχήματος της εκτεταμένης αγροτικής οικογένειας από το χωριό στο Αθηναϊκό διαμέρισμα, στενές σχέσεις ανάμεσα στους συγγενείς

ΕΚΤΕΤΑΜΕΝΗ ΑΣΤΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ

ΠΟΣΟ ΕΧΕΙ ΑΛΛΑΞΕΙ Η ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ



Η ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ ΩΣ ΣΥΣΤΗΜΑ

ΚΥΚΛΟΣ ΖΩΗΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

*Σ' ένα παλιό σπίτι πάντα ακούγονται πράγματα και
πιο πολλά ακούγονται απ' ό,τι ειπώνεται.*

*Κι' ό,τι ειπώνεται παραμένει στο δωμάτιο περιμένοντας ν' ακουστεί
από το μέλλον.*

Κι' ό,τι συμβαίνει άρχισε στο παρελθόν και πιέζει έντονα το μέλλον.

Μέσα στον κοιτώνα με τις τραβηγμένες κουρτίνες

Η αγωνία, είτε πρόκειται για γέννηση ή για θάνατο,

Μαζεύει μέσα της όλες τις φωνές του παρελθόντος

και τις προβάλλει στο μέλλον.

T.S. ELIOT : The family reunion

Ο ΡΟΛΟΣ ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

1. Παροχή τροφής , κατοικίας και άλλων υλικών αγαθών, για τη διατήρηση της ζωής και την προστασία των μελών της από εξωτερικούς κινδύνους.
2. Παροχή κοινωνικής συντροφικότητας, που είναι το υπόβαθρο για τις συναισθηματικές σχέσεις της οικογένειας.
3. Παροχή δυνατοτήτων, για την ανάπτυξη προσωπικής ταυτότητας συνδεδεμένης με την οικογενειακή ταυτότητα. Το αίσθημα ταυτότητας είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση καινούργιων εμπειριών και τη δημιουργία νέων δεσμών.
4. Δημιουργία σεξουαλικών προτύπων και ρόλων, που προετοιμάζουν το δρόμο για τη σεξουαλική ωρίμανση και ικανοποίηση .
5. Κοινωνικοποίηση των παιδιών με την εκπαίδευση τους σε κοινωνικούς ρόλους και την προετοιμασία τους για την αποδοχή κοινωνικών ευθυνών.
6. Καλλιέργεια γνώσεων και υποστήριξη της δημιουργικότητας και των πρωτοβουλιών του κάθε μέλους.

Ποιός είναι ο ρόλος της Οικογένειας ΣΗΜΕΡΑ;

- Έντονα και ταχεία μεταβατικά φαινόμενα λόγω της παγκοσμιοποίησης
- Αλλαγή οικονομικής και κοινωνικής κατάστασης
- Έλλειψη πλαισίου

Από το 2009 η ελληνική κοινωνία βρίσκεται στη δίνη μιας κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής κρίσης, που αφορμή της υπήρξε η επίδραση της διεθνούς χρηματοπιστωτικής κρίσης και αιτίες της, αφενός οι ενδογενείς της χρόνιες οικονομικές, κοινωνικές, πολιτικές και πολιτιστικές στρεβλώσεις από τη Μεταπολίτευση μέχρι σήμερα, κι αφετέρου η επικράτηση ενός μονοδιάστατου μοντέλου αντιμετώπισης τη σε όλα τα επίπεδα της κοινωνικής ζωής.

Η μεγάλη πλειοψηφία των Ελλήνων τόσο σε ατομικό, όσο και σε συλλογικό επίπεδο βιώνουν καταστάσεις που προκαλούν βαθύ ψυχικό πόνο και απόγνωση.

Οικονομική Κρίση

Ιδεολογικοί Μηχανισμοί & Ψυχική Υγεία

Η σημερινή κρίση ανέδειξε και συνεχίζει να αναδεικνύει μια σειρά από χρόνιες δυσλειτουργίες που ταλαιπωρούν αλλά πρωτίστως διχάζουν και κατακερματίζουν, τόσο τον ψυχισμό του κάθε υποκειμένου ξεχωριστά, όσο και της ελληνικής κοινωνίας συνολικά.

Αυτές οι χρόνιες δυσλειτουργίες, τόσο στη δομή όσο και στην καθεαυτή οργάνωση του κράτους και της πολιτείας, έχουν ως αποτέλεσμα την ανεπαρκή θεσμική λειτουργία και ταυτόχρονα την ανάδειξη μιας πληθώρας αντιφατικών συμπεριφορών σε κοινωνικό και σε ατομικό επίπεδο.

Οικονομική Κρίση

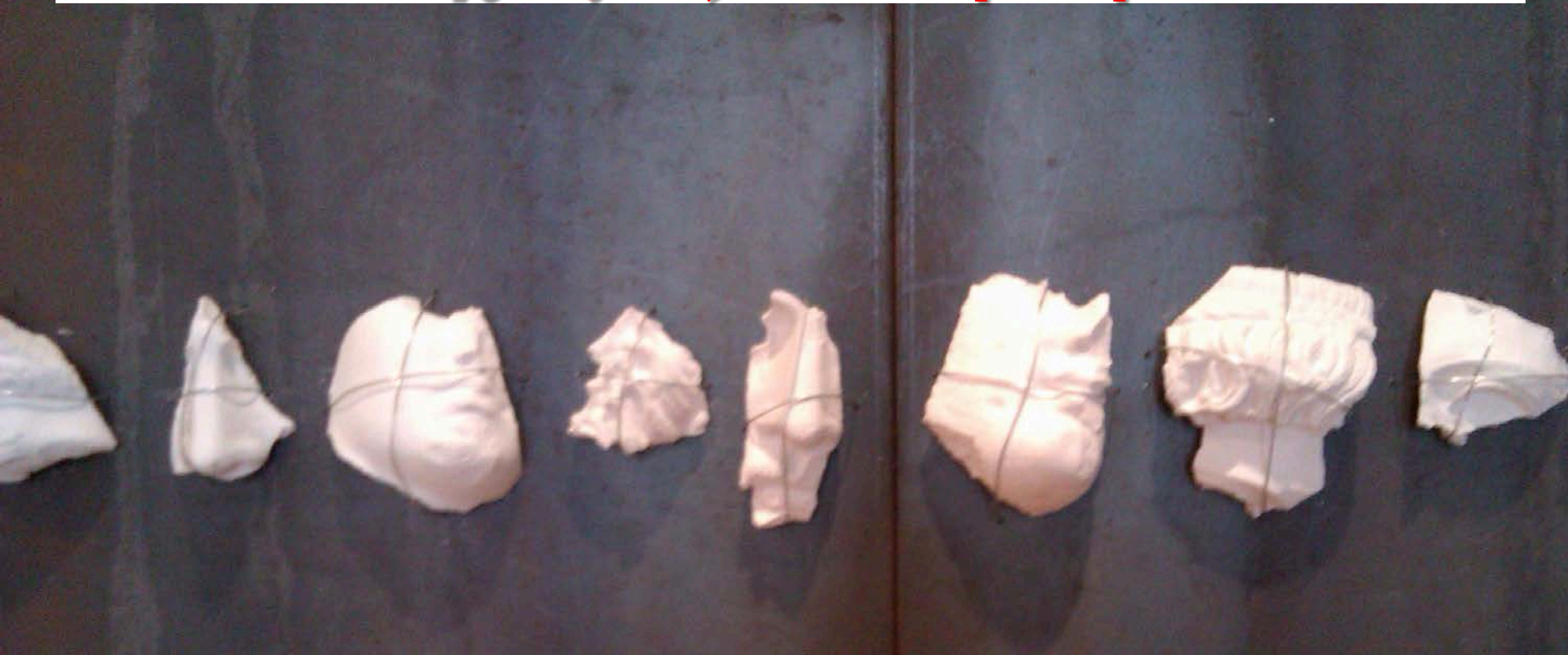
Ιδεολογικοί Μηχανισμοί & Ψυχική Υγεία

...Είναι καιρός τώρα που γίνεται πολύς λόγος για τους ανθρώπους σε «εφεδρεία»

Το θέμα που τίθεται είναι το πώς η σύγχρονη πολιτική τάξη πραγμάτων χρησιμοποιεί τους ιδεολογικούς μηχανισμούς και τις «αξίες» της, προκειμένου να θέσει το ψυχισμό των ανθρώπων σε «εφεδρεία».

Ο επιδιωκόμενος σκοπός είναι η ακύρωση του υποκειμένου και των ψυχικών λειτουργιών του και κατά συνέπεια η υπονόμηση της κοινωνικής του υπόστασης, της παραγωγικής του δραστηριότητας, της επαγγελματικής του δυνατότητας, της οικονομικής του κατάστασης, εν τέλει η **καταστροφή του ως έλλογου συνειδητού υποκειμένου και η μετατροπή του σε ένα χειραγωγούμενο ον.**

Ο Ψυχισμός σε «εφεδρεία»



ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΕΛΛΗΣ
05/04 - 30/09/2012
MUSEUM OF CYCLADIC ART
JANNIS KOUNELLIS

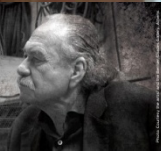


Η Ιδεολογία του Μονόδρομου

Ως κύριος ιδεολογικός μηχανισμός έχει επιλεγεί και προβάλλεται **η λογική του μοναδικού δρόμου**, προκειμένου να επιλύσει κανείς τα οικονομικά του προβλήματα, να αντιμετωπίσει και να ερμηνεύσει τα σύγχρονα πολιτικοκοινωνικά φαινόμενα, να κατανοήσει την ιστορία του και τέλος να αντιληφθεί και να βιώσει τα ψυχικά φαινόμενα. Η επιλογή αυτή αποκαλύπτει το νόημα της όταν ισχυρίζεται ότι δεν υπάρχει άλλος δρόμος, πέραν και έξω από τον προτεινόμενο - πολύ συγκεκριμένο κάθε φορά.



ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΕΛΛΗΣ
05/04 - 30/09/2012
MUSEUM OF CYCLADIC ART
JANNIS KOUNELLIS



Η κατασκευή του «κακού» Άλλου

Η **κατασκευή ενός εχθρού**, πάνω στον οποίο θα προβληθούν όλα τα δεινά και θα εκτονωθεί η επιθετικότητα.

Μετατίθεται έτσι κάθε φορά η ευθύνη για ό,τι «κακό» συμβαίνει στον «άλλον» και γίνεται διάχυση των ευθυνών του προβλήματος σε όλους τους εμπλεκόμενους, ταυτίζοντας έτσι το θύτη με το θυμό.



Η σημασία της αποπροσωποποίησης

Συνδέεται με συγκεκριμένους στόχους που οδηγούν στη θεοποιημένη λατρεία και επιβολή του **«απρόσωπου»** πάνω στα ανθρώπινα πράγματα. (π.χ. έννοια της «Αγοράς»).

Οι «αγορές» δεν είναι κάτι το άυλο κι ουδέτερο, αλλά συγκεκριμένοι άνθρωποι που τις απαρτίζουν και υπηρετούν εμμονικά το διακηρυγμένο στόχο τους, που είναι η μεγιστοποίηση των κερδών τους και τίποτε άλλο πέραν αυτού.

Η επιβολή της «λογικής των αγορών» σε όλες τις πτυχές της κοινωνική ζωής, εκτός από τον ακρωτηριασμό που επιβάλλει στο ψυχισμό του ατόμου, συνεισφέρει καθοριστικά στην ανάπτυξη ενός μεταφυσικού αισθήματος συλλογικής και ατομικής αμαρτίας, όλων όσων αντιστέκονται ή σκέφτονται να δράσουν διαφορετικά από τις επιταγές της θεοποιημένης «Αγοράς».



ΜΟΥΣΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΙΚΗΣ ΤΕΧΝΗΣ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΥΝΕΛΛΗΣ
05/04 - 30/09/2012
MUSEUM OF CYCLADIC ART
JANNIS KOUNELLIS

Ο μηχανισμός δημιουργίας ενοχής

Ο κυρίαρχος μηχανισμός είναι η καλλιέργεια του **αισθήματος ενοχής και συνενοχής**. (όλοι μαζί τα φάγαμε). Πρόκειται για συναίσθημα που καλλιεργείται από εξωτερικούς παράγοντες, αφυπνίζει όμως συγκεκριμένες περιοχές του ψυχισμού μας.

Αυτή η ενοχή που δημιουργείται, κινείται στη συνέχεια με δύο τρόπους, είτε μέσω της προβολής προς τα έξω, είτε μέσω ενδοβολής στον ίδιο τον εαυτό.

Ή άλλως ενδοβάλλεται με αποτέλεσμα ένα διάχυτο αίσθημα δυσφορίας, κατάθλιψης, ακόμα και σε ακραίες καταστάσεις με αυτοβλαπτικές συμπεριφορές και απόπειρες αυτοκτονίας.



Η πολιτική των shock

Η πολιτική αυτή στοχεύει αρχικά στη κατάσταση εμβροντησίας/shock που καθιστά το άτομο, για άλλοτε άλλο χρόνο, αδύναμο και παθητικό σε κάθε αντίδραση. Πρόκειται για προσπάθεια ώστε τα άτομα να μη προλάβουν να σκεφθούν και κυρίως να μη πενθήσουν τις απώλειες τους, τις δραματικές αλλαγές του τρόπου ζωής. Η δυσκολία διαδικασίας πένθους ισοδυναμεί με άρνηση, καθήλωση στο απολεσθέν, δυσκολία σύνδεσης με την πραγματικότητα και εν τέλει δυσκολία προσαρμογής σε μια επόμενη φάση εξέλιξης.

Στο κοινωνικό επίπεδο κυριάρχησαν οι ίδιοι ακριβώς μηχανισμοί άρνησης, μόνωσης και μη αποδοχής της πραγματικότητας με αποτέλεσμα μια παλινδρομημένη θέση παθητικότητας και εξάρτηση από την προηγούμενη κατάσταση.

Σε αυτές τις συνθήκες και στο πλαίσιο ενός συνεχούς καταιγισμού πληροφοριών, βιαιότητας, αμφισβήτησης, ακύρωσης, ο ψυχισμός δέχθηκε μία καθολική βία σε όλα τα επίπεδα, τόσο στο εξωτερικό περιβάλλον π.χ. στις εκδηλώσεις διαμαρτυρίας, όσο και στον ψυχοσυναισθηματικό του χώρο.



Ο ρόλος των Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης

Στο σημείο αυτό χρειάζεται να επισημάνουμε τον κεντρικό ρόλο των Μαζικών Μέσων Ενημέρωσης (ΜΜΕ) τα οποία συνειδητά υπονομεύουν τα πλαίσια των ανθρώπινων σχέσεων. Η μαζική τους επίδραση στη διαμόρφωση κι επιβολή, σ' όλες τις ανθρώπινες δραστηριότητες, τρόπων κι αξιών τις οποίες το υποκείμενο καλείται να αποδεχθεί, ως τις μόνες με τις οποίες μπορεί κι «αξίζει» να ζήσει, υπονομεύουν κάθε προηγούμενο ηθικό και αξιακό κανόνα, υποκαθιστούν την γονεϊκή λειτουργία και τέλος υπονομεύουν το διάλογο με στόχο την ακύρωση του και την επιβολή της μιας και μοναδικής αλήθειας.



Τα ΜΜΕ μέσω της δραματοποίησης που προκαλούν στα γεγονότα, έχουν τη δυνατότητα να τα διαστρεβλώνουν η/και να τα αποκρύπτουν κι έτσι να αποπροσανατολίζουν και να κατευθύνουν το ενδιαφέρον των πολιτών εκεί που επιθυμούν κάθε φορά.

Το άτομο βρίσκεται σε μία σύγχυση λόγω των διαφορετικών πραγματικοτήτων που βιώνει, αυτή της δικής του κι εκείνης της τηλεόρασης. Η απελπιστική κατάσταση γίνεται «δική μου απελπιστική κατάσταση» και το «μέσα» με το «έξω» γίνονται ένα. Οι αισθήσεις υπερισχύουν και έτσι οι θεατές συμμετέχουν στο δρώμενο.

Η σημασία των προτύπων

Ζούμε μια εποχή όπου απουσιάζουν εκείνα τα πρότυπα και είδωλα που είναι άξια να κινητοποιήσουν τις υγιείς διαδικασίες για ταύτιση και εξιδανίκευση.



Ο ρόλος της εκδραμάτισης

Αν η βία είναι η
τρέχουσα κοινωνική
πραγματικότητα
είναι αναπόφευκτη
και η βίαιη
εκδραμάτιση-πράξη
από τους νέους



Έφηβος και κοινωνία

- Οι έφηβοι χρειάζονται όρια, από μια αρχή/εξουσία η οποία δεν είναι αυταρχική και αυθαίρετη, ιδιαίτερα στους τομείς της ευθύνης και εξάρτησης.
- κατάλληλα πρότυπα ταύτισης,
- Όταν τα πρόσωπα αναφοράς αποδεικνύονται αναξιόπιστα, αναποτελεσματικά και αντιφατικά σε λόγους και πράξεις, τότε τους ωθούν σε καταστροφικές μορφές εκδραμάτισης.
- Σε ένα κοινωνικό περιβάλλον το οποίο είναι διωκτικό και αφερέγγυο, ο έφηβος μπορεί να ζητήσει καταφύγιο στην οργή και τη βία μέσα από μία φαντασίωση παντοδυναμίας η οποία παραμένει αμετουσίωτη και διοχετεύεται στην ομάδα. Ο φόβος του είναι ότι αν εγκαταλείψει την ομάδα, θα εκτεθεί σ' ένα εσωτερικό και εξωτερικό χάος.
- Η βία αποτελεί εκδήλωση απόγνωσης, αίσθηση αναποτελεσματικότητας και έλλειψης ζωντάνιας ή άλλοτε επιδίωξη απόκτησης δύναμης.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Η κοινωνικο-οικονομική κρίση επηρεάζει τη ψυχική υγεία με δύο αλληλοτροφοδοτούμενους τρόπους. Πρώτον εξασθενεί τους προστατευτικούς παράγοντες που συμβάλουν στην ανάπτυξη και τη διατήρησή της και δεύτερον ενισχύουν και αυξάνουν τους παράγοντες κινδύνου για την εμφάνιση ψυχικών διαταραχών.

Ένα από τα πιο βασικά ψυχικά παράγωγα της κρίσης είναι το γενικευμένο αίσθημα αβεβαιότητας και ανασφάλειας. Αυτό επηρεάζει ατομικές και ομαδικές κοινωνικές συμπεριφορές των ενηλίκων που διαμορφώνουν ένα αρνητικό περιβάλλον για την ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη της ευπαθέστερης των κοινωνικών ομάδων που είναι τα παιδιά και οι νέοι.

Η οικογένεια είναι ένα σύστημα που αποτελείται από πολλαπλές κυκλικές αλληλεπιδράσεις. Αυτή τη χρονική περίοδο, τα συγκεκριμένα γεγονότα που η ελληνική κοινωνία αντιμετωπίζει, προκαλούν κρίση σ' ολόκληρη την οικογένεια άσχετα αν εκδηλώνεται σ' ένα μόνο μέλος της.

ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΣΕ ΕΝΗΛΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΑΙΔΙΑ

Οι σχέσεις γονιών-παιδιών αναδιαμορφώνονται. Ο γονιός με αγχώδη διαταραχή αδυνατεί να απορροφήσει τα άγχη του παιδιού του, ο καταθλιπτικός αδυνατεί να εμπεριέξει τις αγωνίες του και να παρέξει σταθερότητα και συναισθήματα φροντίδας με αποτέλεσμα να το οδηγεί σε σύγχυση ρόλων, σε ψυχικές αναστολές των αναγκών του, στη διαμόρφωση ενός «ψευδούς εαυτού». Ο ενοχικός γονιός θα μεταφέρει τα δικά του άλυτα συγκρουσιακά θέματα στο παιδί με αντιφατικά και αντικρουόμενα μηνύματα. Οι μεταβολές κοινωνικο-οικονομικής κατάστασης, οι πολιτισμικού χαρακτήρα ιδιαιτερότητες, η κατάργηση των θεσμών, η συνεχής διάψευση, η έλλειψη ορίων, η σύγχυση ρόλων και γενικά τα διάφορα οικογενειακά μυστικά, οι σοβαρές συγκρούσεις και η δυσαρμονία του γονεϊκού ζεύγους, είναι γνωστοί παράγοντες κινδύνου που φέρνουν το παιδί σε μια κατάσταση είτε τραυματική λόγω της φύσης των ερεθισμάτων που δέχεται, είτε απώλειας του διευκολυντικού-υποστηρικτικού ρόλου του οικογενειακού πλαισίου.

Το αποτέλεσμα είναι παιδιά παραμελημένα ή υπερπροστατευμένα και ανώριμα και ψυχισμοί σε αναστολή-ακινητοποίηση σαν άμυνα για την ψυχική τους επιβίωση, ή ψυχισμοί που εκδηλώνονται με βία εκδραματίζοντας τα σιωπηλά αισθήματα οδύνης και οργής.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Επιστροφή από το Ατομικό στο Συλλογικό
- Ας αδράξουμε αυτή την ευκαιρία για να αναδείξουμε την αξία του υποκειμένου, επανακαθορίζοντας τη σχέση με τον εαυτό μας στη βάση των ανθρώπινων αξιών, αποκαθιστώντας τη σχέση με τον Άλλον δημιουργώντας στέρεες συλλογικότητες στη βάση του κοινού συμφέροντος, δίνοντας τη δική μας μορφή και περιεχόμενο τόσο στην ατομική όσο και στην κοινωνική μας ζωή, σφραγίζοντας την με τη δική μας ταυτότητα.
- Ας ξαναθυμηθούμε τον Αριστοτέλη και ας μη διστάσουμε να επαναφέρουμε την αυθεντική πολιτική σκέψη και δράση στο επίκεντρο της ανθρώπινης ύπαρξης.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

- Ως πολίτες χρειάζεται
 - 1. Να κατανοήσουμε τη γενική επίδραση αυτής της ιδεολογικής επίθεσης που δεχόμαστε
 - 2. Να κρατήσουμε τις αξίες και την ηθική μας, κάθε τι που ως τώρα έδινε μια προοπτική για το μέλλον τόσο σε ατομικό όσο και σε συλλογικό επίπεδο
 - 3. Να συνομιλήσουμε εκ νέου τόσο με τον εαυτό μας όσο και με τον Άλλο
 - 4. Να δώσουμε στη ζωή μας μορφή και περιεχόμενο
 - 5. Να υποστηρίξουμε την ταυτότητα μη επανατοποθετούμενη εκ νέου
- Ως γονείς να στηρίξουμε το θεσμό της οικογένειας δίνοντας την ευκαιρία στα παιδιά μας
 - 1. να «ανήκουν»,
 - 2. να έχουν μια «καθαρή» βάση και να αναζητούν «καθαρές λύσεις»,
 - 3. να πιστέψουν και να εμπιστευτούν
 - 4. Να ονειροπολήσουν...

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ-ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Στόχος όλων

Μια καινούρια πραγματικότητα που θα προκύψει από την υπεράσπιση της υποκειμενικής μας ακεραιότητας τόσο στη ψυχολογική όσο και στην κοινωνική της διάσταση.





Σας ευχαριστώ